

การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย

พื้นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย

ประเทศไทยเริ่มมีกิจการอุตสาหกรรมโดยอาศัยรากฐานทางเกษตรกรรมมาก่อน และกิจการอุตสาหกรรมเป็นกิจการที่ผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเอง กล่าวคือ การผลิตภายในประเทศจำกัดอยู่กับสินค้าอุปโภคและยังมิได้มีนโยบายส่งออกไปจำหน่ายนอกประเทศ แต่ต่อมารัฐได้ให้ความสำคัญแก่กิจการอุตสาหกรรม ทั้งยังได้ให้ความสนับสนุนแก่กิจการอุตสาหกรรม โดยเริ่มให้มีการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก เช่น ภาวะเศรษฐกิจก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 มีสินค้าของประเทศไทยที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ก็คือ ถั่วลิสง ไม้สัก และยางพารา ถั่วลิสงเป็นอุตสาหกรรมเหมืองแร่ชนิดแรกที่ได้ออกนอกประเทศ ชาวเป็นสินค้าออกอันดับหนึ่งในขณะนั้น ส่วนไม้สักและยางพาราก็เป็นสินค้าออกที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศมาก แต่เนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมยังมีอยู่ในวงแคบ ดังนั้นมูลค่าของสินค้าที่ส่งออกก็กับปริมาณการผลิตสินค้านั้นจึงไม่สัมพันธ์กัน

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อหลัง พ.ศ. 2479 แล้ว รัฐได้ให้การส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมและให้ความสำคัญคุ้มครอง ควบคุมกิจการดังกล่าวที่มีอยู่บางแล้วและกำลังจะเกิดขึ้นใหม่จากการสนับสนุนและส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมของรัฐ ใน พ.ศ. 2495 จึงเริ่มมีอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานแต่ก็ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2510 กิจการอุตสาหกรรมหนักจึงได้มีความมั่นคงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ความสามารถทางเทคนิค เงินทุน และอื่น ๆ ทำให้กิจการอุตสาหกรรมหนักได้มีความเจริญเติบโตเรื่อย ๆ มา

การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยจากภายนอกประเทศมามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย นั่นคือการได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศในรูปของการช่วยเหลือแบบให้เปล่า การให้เงินกู้ การให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ซึ่งความช่วยเหลือดังกล่าวรัฐบาลไทยเองก็มีส่วนรับผิดชอบในบางกรณีหรือบางโครงการ เช่น ในด้านการพัฒนาประเทศ การสร้างถนน ให้ความสะดวกแก่การขนส่งอุตสาหกรรม นอกจากการที่ชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุนหรือรัฐบาลได้มีการช่วยเหลือและสนับสนุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยก็ตาม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะมีมาใน-

ระยะหลัง ก็นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อพื้นฐานของการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ในแง่ที่จะทำให้พื้นฐานมั่นคงยิ่งขึ้น

อนึ่ง เพื่อที่จะให้พื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยได้มีการพัฒนาและเจริญขึ้น มีสิ่งที่ควรคำนึงในแง่การขยายตัวทางอุตสาหกรรม 3 ประการ คือ

- ความชำนาญในทางอุตสาหกรรม
- การจัดการคานตลาด
- บทบาทของรัฐในด้านการให้ความสะดวกในการดำเนินการ

ในกิจการอุตสาหกรรมไม่ได้รับการเอาใจใส่จากรัฐบาล ความชำนาญในการประกอบการและการจัดการทุกระดับยังมีน้อยมาก แม้รัฐจะให้ความสนใจมากขึ้นในระยะหลังก็ตาม ความสามารถในคานต่าง ๆ ของผู้ประกอบการก็ยังไม่ดีพอ เรียกว่ายังขาดความชำนาญในคานนี้ คุณภาพของสินค้าที่ผลิตออกมาก็ยังไม่สู้ดี ไม่อาจแข่งขันกับสินค้าของประเทศอื่นในตลาดโลกได้

นอกจากการจัดการคานตลาด การหาตลาดทั้งภายในและภายนอกยังเป็นอุปสรรคต่อการปูพื้นฐานอุตสาหกรรมไทย ทั้งด้านการขยายตัวและการเติบโต และบทบาทของรัฐโดยการให้ความสะดวกแก่ผู้ประกอบการทางคานอุตสาหกรรม เช่น ในเรื่องภาษี ยังสับสนและซับซ้อนไม่รัดกุมเพียงพอ การดำเนินนโยบายที่แน่นอนของรัฐบาลตลอดจนการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการหาแหล่งเงินทุน ให้ความรู้ทางเทคนิคใหม่ ๆ แก่ผู้ประกอบการ เพื่อให้องค์ประกอบในการพัฒนาอุตสาหกรรมเจริญก้าวหน้าต่อไป

ความสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย

ระบบเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพเป็นสิ่งที่ทุกประเทศต้องการ เพราะเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สภาพเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตโดยยอมทำความมั่นคง ความมีมาตรฐานในการดำรงชีพของประชากรมาสู่สังคมนั้น ๆ ประเทศไทยก็เช่นกันย่อมมีความปรารถนาที่จะให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในสภาพสมดุล ไม่เกิดเงินเฟ้อ เงินฝืด และอัตราจ้างงานอยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับจำนวนประชากร และการที่เป็นประเทศเกษตรกรรมมาก่อน ประเทศไทยเริ่มหันมาให้ความสนใจแกกิจการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น จะกระทั่งมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรม

ในระยะเร่งพัฒนาเศรษฐกิจนี้ ความสำคัญของสาขาเกษตรในฐานะแหล่งที่มาของรายได้และ
การจ้างทำของประชากรจะลดลง สาขาอุตสาหกรรมจะเคลื่อนเข้ามาแทนที่ สาขาเกษตรกรรมจะมี
ความสำคัญในฐานะแหล่งผลิตอาหาร และแหล่งที่มาของรายได้จากสินค้าออกและแหล่งวัตถุดิบสำหรับ
ป้อนโรงงานอุตสาหกรรม

อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่จะแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยควรมีการพัฒนาอุตสาหกรรม
อย่างแท้จริง ซึ่งยอมหมายความว่า เป็นการเน้นความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น
ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. การค้าขายชายแดน

โดยเหตุที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมมาก่อน และการผลิตสินค้าเกษตรแรก ๆ
ก็ผลิตเพียงเฉพาะภายในประเทศ แต่ต่อมาได้มีการส่งออกนอกประเทศ ในอดีตประเทศไทยเคยเปิด
สัมพันธการค้ากับชาวต่างชาติหลายชาติ เช่น ฮอลันดา (เนเธอร์แลนด์ในปัจจุบัน) โปรตุเกส
ฝรั่งเศส จีน โดยเฉพาะคนจีนนั้นได้เข้ามามีบทบาททางเศรษฐกิจการค้าในประเทศไทย สมัยต้น
รัตนโกสินทร์มากที่สุด ทั้งคนไทยเองก็มีใจสนใจและไม่รังเกียจการค้าขาย ดังนั้นคนจีนจึงมีอิทธิพล
มาก การค้าขายจึงหันไปในทางส่งสินค้าเข้ามาดีกว่าการส่งออก ในระยะแรกก็มีการค้าขายน้อย
ต่อมาก็มากขึ้นเรื่อย ๆ ดังปรากฏในตาราง

จากตารางตัวเลขการค้าขายของประเทศไทย พอจะวิเคราะห์โดยสรุปได้ว่า ในแต่ละปีที่ผ่านมา
แนวทางการค้าสินค้าออกของประเทศไทยจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นก็จริง ในขณะที่มูลค่าสินค้าเข้าก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
โดยไม่มีแนวโน้มจะลดลง จนถึง พ.ศ. 2517 ประเทศไทยขาดดุลการค้ามากที่สุด คือ 13,669 ล้านบาท
นับว่าเป็นผลเสียเปรียบแก่เศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญห
เช่นนี้ ซึ่งการแก้ไขดุลการค้ามีด้วยกันหลายวิธี เป็นคนว่ากรจำกัดสินค้าเข้า การส่งเสริมการค้า
ออก วิธีการส่งเสริมการค้าออกนับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะการจำกัดสินค้าเข้าทำได้ในวงจำกัด
หากทำมากไปก็จะเกิดผลร้ายซึ่งฝ่ายคู่ค้าจะตอบโต้เอาได้ประการหนึ่ง และยังมีผลกระทบกระเทือนต่อ
ราคาสินค้าที่ถูกจำกัดจะมีราคาสูง อาจทำให้เกิดเงินเฟ้อได้

มูลค่าการค้าของไทยปี 2506-2517

ล้านบาท

ปี	สินค้าออก	± %	สินค้าเข้า	± %	ดุลการค้า
2506	9,676		12,803		-3,127
2507	12,339	+ 27.5	14,253	+ 11.3	-1,914
2508	12,941	+ 4.9	15,433	+ 8.3	-2,492
2509	14,099	+ 8.9	18,504	+ 19.9	-4,405
2510	14,166	+ 0.5	22,188	+ 19.9	-8,022
2511	13,679	- 3.4	24,103	+ 8.6	-10,424
2512	14,722	+ 7.6	25,966	+ 7.7	-11,244
2513	14,772	+ 0.3	27,009	+ 4.0	-12,237
2514	17,281	+ 17.3	26,794	- 0.8	-9,513
2515	22,491	+ 30.1	30,575	+ 15.2	-8,384
2516	32,226	+ 43.3	42,384	+ 36.6	-9,958
2517	50,363	+ 56.3	64,032	+ 51.81	-13,669

ที่มา รายงานเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ตุลาคม 2518 ปีที่ 7 เล่ม 10 หน้า 576

มาตรการด้านการส่งเสริมการส่งออกซึ่งอาจดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

- 1.1 ปรับปรุงแก้ไขประมวลรัษฎากร หรือออกกฎหมายฉบับใหม่ซึ่งจะปลดเปลื้องภาระภาษีอากรสำหรับการผลิตเพื่อส่งออก ภาษีอากรเหล่านี้ ได้แก่ ภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบซึ่งนำเข้ามาผลิตเพื่อการส่งออก ภาษีเงินได้สำหรับอุตสาหกรรมส่งออก และอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร และวัตถุดิบซึ่งใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก
- 1.2 ให้เงินอุดหนุนแก่อุตสาหกรรมส่งออก เพื่อสนับสนุนตลาดของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไทยในต่างประเทศ โดยอาศัยการคำนวณมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมนั้น ๆ เป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดวงเงินซึ่งจะให้เงินอุดหนุน
- 1.3 กำหนดอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เป็นอุตสาหกรรมซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์เป็นพิเศษจากการส่งเสริมการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับระยะเวลาแห่งการส่งเสริม และการพิจารณาเป็นพิเศษจากสถาบันการเงินที่เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย และระยะเวลาการให้คืนเงินกู้
- 1.4 จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมใกล้ท่าเรือ เพื่อเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก
- 1.5 ปรับปรุงบริการของรัฐในด้านขนส่งและพลังงาน เพื่อให้ความสะดวกและลดต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เช่น ค่าขนส่งทางรถไฟ และอัตราค่ากระแสไฟฟ้า ในขณะที่เดียวกันก็ดำเนินการจัดระบบการขนส่งทางเรือ โดยความร่วมมือระหว่างประเทศ
- 1.6 ควบคุมและจัดระบบการจัดการวัตถุดิบภายในประเทศ ซึ่งจำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอที่จะสนองความต้องการของอุตสาหกรรม รวมทั้งให้มีราคาวัตถุดิบที่คงที่แน่นอน
- 1.7 ปรับปรุงเครื่องมือของรัฐในการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ส่งออก ให้เป็นไปตามที่ตลาดต่างประเทศมีความต้องการ
- 1.8 ปรับปรุงสมรรถภาพการบริการของรัฐในการหาตลาดต่างประเทศสำหรับผลิตภัณฑ์ส่งออก โดยเริ่มตั้งแต่การให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเภท คุณภาพพิเศษและปริมาณความต้องการ ตลอดจนการติดต่อเพื่อแสวงหาตลาด
- 1.9 พิจารณาขอเสนอความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวกับการค้าและการเงินอย่างจริงจัง โดยวิเคราะห์ถึงผลประโยชน์ในด้านส่งออกอันพึงจะได้รับจากข้อเสนอเหล่านั้น -

โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอเสนอจากสมาคมอาเซียน และสมาคมแอสแปค ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาคเดียวกัน

1.10 ปรับปรุงระเบียบและวิธีการทั้งในค่านศุลกากร และในค่านอื่น ๆ โดยมุ่งให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว มีให้ระเบียบและวิธีการเหล่านั้นเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกอีกต่อไป

การส่งเสริมการส่งออกนับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด เป็นการสร้างมาตรการอันใหม่แก่การผลิตของไทย ซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรม การส่งเสริมการผลิตค่านเกษตรใหม่มีคุณภาพและสามารถส่งสินค้าออกไปแข่งขันกับต่างประเทศโดยยอมเป็นการดี และขณะเดียวกันก็ต้องส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมควบคู่ไปด้วย เป็นอันว่าการสร้างอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า (Import Substitute) เพื่อเป็นการกระตุ้นการผลิตเพื่อการส่งออกด้วย มีประเทศเกษตรกรรมหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ได้ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมมาแล้ว ฉะนั้นประเทศไทยจึงควรส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรม เพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจไปในตัวด้วย

2. การเพิ่มของประชากร

นับจากการสำรวจจำนวนประชากรเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2454 ปรากฏว่าประเทศไทยมีประชากรอยู่เพียง 8 ล้านคนเศษ ส่วนจำนวนประชากรก่อนหน้านี้ไม่มีตัวเลขปรากฏอย่างชัดเจนและแน่นอน รัฐบาลได้ทำการสำรวจเป็นระยะ 8 ปี หรือ 10 ปี หลังจากการสำรวจปีแรกเป็นต้นมา ในระยะหลังความเจริญทางด้านสาธารณสุข การแพทย์ การอนามัยดีขึ้น ทำให้การตายลดน้อยลง ความหนาแน่นของประชากรตามภูมิภาคต่าง ๆ ของไทยสำรวจใน พ.ศ. 2503 ได้อัตราส่วนดังนี้

ภาคกลาง	:	80	คนต่อตารางกิโลเมตร
ภาคเหนือ	:	34	" "
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	:	53	" "
ภาคใต้	:	47	" "

ความหนาแน่นของประชากรไทย โดยเฉลี่ยจะเท่ากับ 51 คนต่อตารางกิโลเมตร จะเห็นว่าภาคกลางมีประชากรหนาแน่นกว่าภาคอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเขตภาคกลางมีความเจริญ และอุดมสมบูรณ์กว่าภาคอื่น ๆ

จะเห็นว่ายิ่งประชากรเพิ่มขึ้นเท่าไร ความหนาแน่นของประชากรในเขตนั้น ๆ จะเพิ่มขึ้นด้วย ฉะนั้นในภาคเกษตรกรรมซึ่งมีที่ดินจำกัด ย่อมเป็นอุปสรรคในด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่การอุตสาหกรรมเกิดขึ้น ก็จะเป็นการช่วยให้ประชากรที่เพิ่มขึ้นได้มีงานทำนั่นเอง

3. ปัญหาการว่างงาน

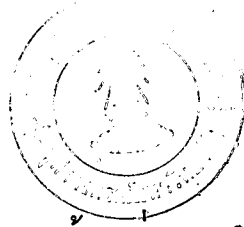
ปัญหาประเด็นสืบเนื่องมาจากการเพิ่มของพลเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเกษตรกรรมกำลังพัฒนา อย่างเช่นประเทศไทย ย่อมมีแรงงานเหลือเฟือเมื่อเทียบกับทุนซึ่งค่อนข้างขาดแคลน แรงงานดังกล่าวเป็นแรงงานที่ว่างงานแอบแฝงหรือจำบัง (Disguised Unemployment) เพราะไม่อาจใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ การว่างงานเช่นนี้มีมากในภาคเกษตรกรรม ซึ่งสังคมได้ก็ตามที่มีการว่างงานมากย่อมก่อให้เกิดความเสียหายด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก อันจำเป็นต้องแก้ไขอย่างรวดเร็วและหนทางหนึ่งก็คือการถ่ายเทหรือเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมไปสู่อาชีพที่อื่น การพัฒนาอุตสาหกรรมก็เท่ากับเป็นการช่วยให้คนไทยมีงานทำมากขึ้น

4. สินค้าเกษตรไม่ยืดหยุ่น

โดยเหตุที่สินค้าออกส่วนใหญ่ของไทยนับแต่อดีตมาเป็นสินค้าเกษตรเพียงไม่กี่ชนิด เช่น ข้าว ยาง ถั่วฝักยาว ไม้สัก ข้าวโพด เป็นต้น และสินค้าเกษตรเหล่านี้ขึ้นอยู่กับสภาพธรรมชาติดินฟ้าอากาศ อันจะมีผลให้อุปสงค์และอุปทานของสินค้าเหล่านี้ผันผวนอยู่ตลอดเวลา หรืออาจกล่าวได้ว่า ราคาและปริมาณของสินค้าเกษตรเคลื่อนไหวตัวได้ง่ายและรุนแรง และมีผลให้ราคาคง (Market Price) ไหวตัวรุนแรงเช่นเดียวกัน เป็นผลให้เศรษฐกิจของประเทศไม่มีเสถียรภาพ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องพยายามกระจายเศรษฐกิจออกไป ไม่ให้ขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์ทางเกษตรอย่างเดียว แต่ควรสนับสนุนส่งเสริมผลิตภัณฑ์อื่น ซึ่งการพัฒนาอุตสาหกรรมก็เป็นทางเลือกที่ทางหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของไทย

5. สินค้าเกษตรเหลือเฟือ

ในบางครั้งจะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ทางเกษตรจะได้ผลอย่างมากจนเกินความต้องการของตลาด ทั้งนี้เพราะเนื่องมาจากสภาพดินฟ้าอากาศอำนวยให้ประการหนึ่ง และสินค้าเกษตรที่มีปริมาณ -

มากกว่าความต้องการของผู้บริโภคหรือของตลาดแล้ว ย่อมจะเกิดผลเสียหายอย่างแน่นอน และเมื่อปริมาณสินค้าเกษตรมากย่อมทำให้ราคาคงต่ำ เพราะไทยยังไม่มีสถานที่เก็บสินค้าหรือคลังสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานจะรักษาไว้ได้ เช่นในสมัยก่อนการปลูกสับปะรดที่ปราณบุรี ผลผลิตที่ออกมาราคาผลละ 5-10 สตางค์ แต่เมื่อมีโรงงานทำสับปะรดกระป๋องขึ้นก็ทำให้ราคาสับปะรดสูงขึ้นถึง 9 บาทตัว (ปัจจุบันผลหนึ่งอย่างค่าก็ 4-5 บาทแล้ว) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋องขึ้นมา นั้น ก็เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้สินค้าเกษตรที่เหลือเฟือนมีที่รองรับหรือแปรสภาพ อันจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่ง

ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรม

ในการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้มีปัจจัยสำคัญที่จะต้องพิจารณากว 4 ประการ คือ

1. เงินทุน

เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม เพราะการสะสมเงินทุนทำให้มีการเพิ่มกำลังการผลิต สำหรับประเทศไทยการสะสมทุนในสาขาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมยังมีปริมาณไม่เพียงพอ จึงมีการเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจเพียงเล็กน้อย การระดมการสะสมทุนในกิจการอุตสาหกรรมต้องยึดเอาการสะสมทุนภายในประเทศเป็นหลัก เพราะจะก่อให้เกิดรายได้ การบริโภคและการลงทุนขึ้นในประเทศ และทำให้อุตสาหกรรมอยู่ในมือคนไทยซึ่งเป็นพื้นฐานความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านรัฐบาลควรพิจารณาจุดหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ควรสนับสนุนการก่อตั้งตลาดเงินทุน (Capital Market) ด้วยการออกพันธบัตรรายใหญ่มีเงินออมทรัพย์ แล้วรัฐบาลนำเงินนั้นไปให้เอกชนกู้ยืมอีกทีหนึ่ง การช่วยเหลือของรัฐบาลแก่อุตสาหกรรมในด้านเงินทุนมีความหมายไม่น้อยไปกว่าการช่วยเหลือด้านการตลาด โดยการคุ้มครองจากการแข่งขันของสินค้าขาเข้า

2. ด้านเทคโนโลยี

มีผลต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมมาก เพื่อเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพของแรงงาน และจำเป็นต้องมีการค้นคว้าเทคโนโลยีสมัยใหม่ ขณะเดียวกันจะต้องเพิ่มกำลังคนฝ่ายเทคนิคด้วย ซึ่งประเทศไทยยังมีปัญหามาก

3. กำนนผู้บริหารงานอุตสาหกรรม

ตามที่คณะของนักเศรษฐศาสตร์บางคน (เช่น ดร. วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์) ให้ความเห็นว่าอุตสาหกรรมเอกชนเป็นพื้นฐานนั้น ย่อมไหวตัวรับสถานการณ์ได้ดีกว่ารัฐบาล เพราะนักธุรกิจอุตสาหกรรมจะต้องเป็นผู้ริเริ่ม เป็นนักวางแผน มีความรับผิดชอบทางการเงินดี สนใจเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเห็นต่อประโยชน์ส่วนรวมด้วย

4. กำนนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล

ธุรกิจเอกชนควรได้รับการบริการจากรัฐบาล และการวางแนวทางจากรัฐบาล และรัฐบาลควรได้มีการวางนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เด่นชัด ตลอดจนควรมีเครื่องมือที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่แผนนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นโยบายและแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยรัฐควรกำหนดให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจการเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ เป็นต้นว่า รัฐควรเน้นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยมีนโยบายที่แน่นอน รวดเร็วและให้ความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ และอุตสาหกรรมผลิตสินค้าที่มีความต้องการภายในประเทศมาก ทั้งนี้เพื่อให้กิจการอุตสาหกรรมเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาเศรษฐกิจนั่นเอง

โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมาก

นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จส่วนหนึ่งก็คือ นโยบายอันแน่นอนของรัฐบาลหลายด้าน และนโยบายทางค่านาฬาศุลกากรก็เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่จะช่วยให้การพัฒนาอุตสาหกรรมได้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวมาแล้ว.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย